

“D’UN ROIG ENCÈS: MIRÓ I MONT-ROIG” (1979)

Realització: Martí Rom

Gravació de l’entrevista: 26 de juny del 1979 en el seu Taller de Mallorca

(Parla Joan Miró)

El motiu de la meva anada a Mont-roig fou que jo volia ser pintor i naturalment vaig tenir una oposició molt tancada dels meus familiars; em van obligar a fer el que llavors en deien meritori d’un despatx. Meritori era un aprenen d’escrivent. Anava a un gran magatzem de drogues, en Dalmau-Oliveras que encara existeix. Vaig passar-hi uns tres anys com si estigués en una presó a treballs forçats.

(Veü del entrevistador)

Aleshores vostè es posa malalt...

(Parla Joan Miró)

Això era una cosa terrible, tenia un horari de vuit del matí fins a la nit, i res de vacances. Tot això em va donar una depressió nerviosa que em va portar el que en deien unes febres de Barcelona. Llavors aquestes coses es medicaven altrament que ara, vaig estar un mes al llit gairebé sense menjar res.

Feia un temps que el meu pare havia comprat el “Mas d’en Ferratges” a Mont-roig, i hi anava sovint per organitzar la finca. Per consell del metge, van decidir que em portessin a Mont-roig. Recordo molt be que en aquella època vam agafar un taxi per anar a Mont-roig; això era com agafar ara un avió.

Em vaig refer ràpidament. Al cap d’uns quinze dies d’estar allà ja vaig anar a peu des del poble a l’ermita.

(Veü del entrevistador)

¿Que ha representat per vostè l’ermita de la Mare de Déu de la Roca de Mont-roig, aquella muntanya de pedra roja?

(Parla Joan Miró)

L’ermita de la Mare de Déu de la Roca sempre ha estat un gran impacte per a mi. Te una força enorme. Les pedres en recorden molt l’arquitectura de Gaudí. També hi ha l’ermita de Sant Ramon, on sovint hi sobrevolen corbs. Es una cosa molt impressionant, allà penjada. I, aquell color roig envinegrat que dona nom al poble: Mont-roig, és a dir muntanya roja.

(Cançó)

Socorreu a qui us invoca / sens tardar Verge Sagrada / sigueu la nostra Advocada / Verge Santa de la Roca /

Roca sou del cel tallada / per mans del Esperit Sant / sobre de Mont-roig posada / en aquest Temple tan Sant / puig teniu poder bastant / socorreu a qui us invoca // sigueu la nostra Advocada / Verge Santa de la Roca.

(Parla Joan Miró)

La platja de Mont-roig és d'una gran bellesa, és molt estimulant per ami. Des de la platja i mirant cap a la muntanya es veuen unes formes punxegudes que son molt impressionants. Allà a prop de la Caseta dels Carabiners hi havia un majestuós pi.

Anava cada dia corrent des del Mas fins a la platja. Em posava per perdre grassa una mena de cotilla com aquella que encara ara es posen els boxejadors i els jugadors de futbol, i damunt un jersei de llana. Em feia suar molt. Quan arribava a la platja, la suor em regalimava com aigua; em treia el jersei i em posava a fer gimnàstica. Finalment em tirava al aigua i després prenia un bany de sol.

(Veü del entrevistador)

Vostè també recollia coses de la platja...

(Parla Joan Miró)

A la platja sempre hi recollia coses. Veia un objecte, una arrel o una petxineta i em sentia atret. Ho agafava, ho estudiava. M'estimulava molt.

...
...

(Parla Joan Miró)

En la terra de Mont-roig hi ha les arrels d'aquells dos arbres capitals d'allà: el garrofer i l'oliver. Per a mi, les arrels del garrofer son com els meus peus, que s'endinsen en la terra, i aquest contacte em dona una força enorme. També admiro aquest signe de vitalitat que te el garrofer, doncs mai perd les fulles.

Quan viatjo duc sempre en el maletí un sobre amb una garrofa de Mont-roig, per a mi això ha estat una força capital en la meva obra, mai he perdut aquest contacte amb Mont-roig. M'ha donat una força d'arbre, no una força humana, si no una gran potencialitat vegetal. Com d'un arbre.

...
...

L'eucaliptus de casa el vam plantar nosaltres. Recordo que quan era jove en aquells dies de ventades enormes, es brincava i escombrava el terra. Quan Picasso acabava de comprar "La Californie" a Cannes, jo el vaig anar a veure. I, al veure que tenia uns eucaliptus en el jardí, li vaig dir que eren molt bonics i que em recordaven al del Mas;

ell s'ajupí i agafant una pedra em va dir: “el guijarro de Mont-roig vale más que todo esto”.

...

...

(Cançó)

...salveu Reina del cel /

La pàtria avui ens crida / sens ditxa i sense goig / de mort tornà la vida / oh! Perla de Mont-roig /

Dels crims la boira obscura / la cega i la consum / doneu-li Verge pura / un raig de vostra llum /

Oh! Vos que a la muntanya / sortiu com un estel / Salveu la pobra Espanya / salveu Reina del cel.

...

...

(Parla Joan Miró)

Els animalets petits i els ocells m'hipnotitzen. Sobretot aquests animalets gairebé invisibles, els insectes, les papallones.

...

...

(Parla Joan Miró)

Quan els diumenges anava d'excursió a peu o amb bicicleta, sovint anava des de casa fins a l'Hospitalet. Abans d'arribar-hi havia el vedat del marquès de Marianao, on s'hi feia casera. Recordo molt be que, de tan en tan, els conills creuaven la carretera.

...

...

(Parla Joan Miró)

Tot això, aquesta força de la terra de Mont-roig, per a mi és equivalent a la força de Catalunya, que no hi ha manera de tombar-nos a terra.

...

...

(Parla Joan Miró)

L'homenatge fou una cosa molt impressionant per a mi, em va emocionar profundament. I, no tan sols per part personal meva si no per aquest despertar de Mont-roig. Ara veig un renaixement i una gran força. D'això en vaig parlar amb el president

Tarradellas; vaig dir-li que Mont-roig era un poble molt tancat i ara semblava reviure; i, aquest em contestà que és important per a Catalunya el revifar d'aquests pobles.

...

...

(Cançó)

Roig fort, roig dur / és ara molt més pur / roig dur, roig fort / no hi ha por, no hi ha por /

Verd vell, vell nou / el teu país és mou / verd nou, verd vell / nosaltres som amb ell.

...

...

(Veu d'home)

En aquest homenatge a Joan Miró el primer que hem de fer es donar-li la benvinguda

(Veu de dona)

Se'l anomena fill adoptiu, se li lliura la primera medalla d'or de la vila, se li dedica aquesta plaça i el descobriment de la placa.

(Parla Joan Miró)

Estic molt emocionat per tot, de tot cor us abraço. Visca Mont-roig.

(cançó)

D'un roig encès / voldria les cançons / d'un roig encès / voldria la vida / d'un roig encès /
tots els amors / d'un roig encès /

D'un roig encès / aquest racó tan perillós / la gent d'ací i la de fora / que fossin tots /
d'un roig encès /

D'un roig encès / voldria el món / i dir les coses / tal com són /

D'un roig encès / voldria el món / i dir les coses / tal com són.